ਗ੍ਰੀਨ ਦੂਨ ਲਈ ਨਾਗਰਿਕ
ਬਨਾਮ
ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6497-6498 ਦੇ 2021)
ਨਵੰਬਰ 16, 2021

[ਡਾ. ਧਨੰਜ□ ਵਾਈ ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਸੂਰਜ ਕਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ 2010: ਧਾਰਾ 14, ਧਾਰਾ 16 – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਟੇਜ-ਪਹਿਲੀ ਫਾਰੈਸਟ ਕਲੀਅਰੈਂਸਜ਼ (ਐਫਸੀ) ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ – ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਰਾਖੀ ਸੀ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਸਟੇਜ-ਪਹਿਲੀ ਫਾਰੈਸਟ ਕਲੀਅਰੈਂਸਜ਼ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਣ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 14(1) ਦੇ ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਓ.ਏ. ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ – ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਮਨੋਰਥ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਬਜਾਏ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਧਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ – ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਤਰਕ ਸੀ ਕਿ 11.09.2021 ਨੂੰ, ਆਰਟੀਆਈ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਫਾਰੈਸਟ ਅਫਸਰ (ਡੀਐਫਓ) ਕੋਲ ਇੱਕ ਬਿਨਤੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ – ਡੀਐਫਓ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਡੀਐਫਓ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 07.08.2021, ਜਿਸ ਨੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ, ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ – ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਰੁੱਖ ਕਟਾਈ ਬਿਨਾਂ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 27.08.2021 ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਮੋਏਫ&ਸੀਸੀ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 28.08.2015 ਦੇ ਸਰਕੁਲਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਤੀਜਤਨ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਲਕਿ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ – ਫੈਸਲਾ: ਐਫਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ, ਅੰਤਰ ਵਿੱਚ, ਜੰਗਲਾਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਜੰਗਲਾਤੀ ਮਕਸਦ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ – ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲੀ ਉਪਾਯ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ – ਮਿਤੀ 28.08.2015 ਦੇ ਸਰਕੁਲਰ ਨੂੰ ਮੋਏਫ&ਸੀਸੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਸਰਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਲਈ ਅਨੁਮਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਜੋ ਲੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਮੋੜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ – ਸਰਕੁਲਰ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗਲ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਲੀਨੀਅਰ ਮੋੜ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਲਈ, ਨਵੀਂ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਬਿਛਾਉਣ ਸਮੇਤ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਧੀਨ ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਅਸੂਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਰੁੱਖ ਕੱਟਣ ਅਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਦੀ ਅਨੁਮਤੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ – ਡੀ.ਐਫ.ਓ. ਨੇ ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕੀਤਾ – ਅਨੁਮਤੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਕੋਲ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਇਹ ਗੈਰ-ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ, ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, "ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ, ਜੋ ਚੰਗੀ ਗਵਰਨੈਂਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ – 28.08.2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਸਰਕੁਲਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਲੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਰੁੱਖ ਕੱਟਣ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸ.2 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ – ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, 27.08.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਪੀਲ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ, ਜੋ ਹੁਣ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸ.16(ਈ) ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਹੋਵੇਗੀ – ਚੂੰਕਿ 27.08.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸ.16(ਈ) ਅਧੀਨ, ਨਾਲ ਹੀ ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਸ.24 ਅਧੀਨ, ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ 28.08.2015 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਸਰਕੁਲਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ, ਇਸ

ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਐਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ – ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ ਸ.14 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਇਸਦੇ ਕੋਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ, ਸਮੇਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ, ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਸ਼ਿਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਐਨੈਕਟਮੈਂਟਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ – ਸ਼ਿਡਿਊਲ I ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਐਨੈਕਟਮੈਂਟਸ ਵਿੱਚ ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ – ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਜ ਵੀ ਸ.14 ਅਧੀਨ ਸੱਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ – ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸ.14 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦਿਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸ.16 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦੇ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ – ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ – ਜੰਗਲ (ਸੰਰਕਸ਼ਣ) ਐਕਟ, 1980 – ਸ.2.

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਂਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ: 1. ਧਾਰਾ 16(ਈ) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਤ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 16(ਈ) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 2 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲਾਂਤ ਉਪਚਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 16(ਈ) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2ਏ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 2 ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਉਪਚਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2ਏ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(ਈ) ਨਾਲ ਪਰੀ ਮੈਟੇਰੀਆ ਹੈ। ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਦੂਜੀ) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਕਿ "ਕੋਈ ਵੀ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਜੰਗਲੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ"। ਇਸ ਲਈ, ਜਦ ਤੱਕ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲਾਂਤ ਉਪਚਾਰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 8]

2. ਮੋਈਐਫ&ਸੀਸੀ ਵੱਲੋਂ 28 ਅਗਸਤ 2015 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਸਰਕੁਲਰ ਵਿੱਚ ਲੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਆਗਿਆਵਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਸਰਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕੁਲਰ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 2 ਦੀ ਕਲੋਜ਼ (ਆਈ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਲੀਨੀਅਰ ਮੋੜਣ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਲਈ, ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਨ-ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਰੁੱਖ ਕਟਾਈ ਅਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ: (ਆਈ) ਮੁਆਵਜ਼ਾਤੀ ਵਨੀਕਰਣ ਲਈ ਫੰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ; (ਦੂਜੀ) ਨੈੱਟ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਲ; (ਤੀਜੀ) ਇੱਕ ਵਨਯੀਜੀਵ ਸੰਰਕਸ਼ਣ ਯੋਜਨਾ; (ਚੌਥੀ) ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦਾ ਰੋਪਣ; (ਪੰਜਵੀਂ) ਇਨ-ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾਤੀ ਲੇਵੀਆਂ ਦਾ ਅਦਾਇਗੀ; ਅਤੇ (ਛੇਵੀਂ) ਗੈਰ-ਜੰਗਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਅਤੇ ਮਿਊਟੇਸ਼ਨ ਰਾਜ ਵਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕੁਲਰ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਰਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗਲ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ (ਜੋ ਕਿ ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ) ਕੋਈ ਵੀ ਗੈਰ-ਜੰਗਲੀ ਗਤੀਵਿਧੀ "ਮਨਜ਼ੂਰ ਅਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ" ਨਹੀਂ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਪਾ ਕੇ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। [ਪੈਰਾਸ 9, 10]

3. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 27 ਅਗਸਤ 2021 ਨੂੰ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 28 ਅਗਸਤ 2015 ਦੇ ਸਰਕੁਲਰ

ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਜਦੋਂ 11 ਸਤੰਬਰ 2021 ਨੂੰ ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ 11 ਅਕਤੂਬਰ 2021 ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਸੀ ਕਿ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਹੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਭਾਵ, ਡੀ.ਐਫ.ਓ. ਦਹਿਰਾਦੂਨ, ਨੇ 27 ਅਗਸਤ 2021 ਨੂੰ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜਵਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਾਧੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਡੀ.ਐਫ.ਓ. ਨੇ ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਫਿਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਜਾਜ਼ਤ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰਿਆਵਰਣ ਸਾਫ਼-ਸਫਾਈ ਲਈ ਗੁਪਤਤਾ ਦਾ ਪਰਦਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਯਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਇਹ ਗੈਰ-ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, "ਪਰਿਆਵਰਣੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਚੰਗੀ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 4]

ਐਚ.ਪੀ. ਬੱਸ-ਸਟੈਂਡ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਮੇਟੀ (2021) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 309 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

4. ਅੱਜ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੋ ਹਕੀਕਤ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਡੀ.ਐਫ.ਓ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਗਿਆ ਨੂੰ 27 ਅਗਸਤ 2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 28 ਅਗਸਤ 2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਸਰਕੁਲਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰੁੱਖ ਕੱਟਣ ਅਤੇ ਰੇਖਿਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, 27 ਅਗਸਤ 2021 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਪਾਯ ਲਈ ਸੁਲਭ ਹੈ, ਜੋ ਹੁਣ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(ਈ) ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਇਹ ਸਰਕੁਲਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਾਤਮਕ ਉਪਾਯ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਉਪਾਯ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਦੀ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 12]

5. ਚੂੰਕਿ 27 ਅਗਸਤ 2021 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(ਈ) ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਾਤਮਕ ਉਪਾਯ ਲਈ ਸੁਲਭ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2ਏ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਵੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ 28 ਅਗਸਤ 2015 ਦੇ ਸਰਕੁਲਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 14]

6. ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਾਯ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਅਗਾਊ ਵਿਕਾਸਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ 27 ਅਗਸਤ 2021 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਕਾਰਣ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਇਸਦੇ ਕੋਲ ਪਰਿਆਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਵਾਲਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਆਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਦੇ ਮਨੋਰਥਨ ਲਈ ਨਾਗਰਿਕ ਮਾਮਲੇ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਸ਼ਡਿਊਲ I ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਐਨੈਕਟਮੈਂਟਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਡਿਊਲ I ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਐਨੈਕਟਮੈਂਟਸ ਵਿੱਚ ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਪਰਿਆਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਵਾਲ ਉੱਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਜ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਵੀ ਸੱਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ

ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਹਿ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਪਾਯ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 15, 16]

ਵਿਮਲ ਭਾਈ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ 2012 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. 77 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

7. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਰਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਟੇਜ-1 ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਹੀ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵੈਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ, 27 ਅਗਸਤ 2021 ਨੂੰ ਡੀ.ਐਫ.ਓ. ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਹੁਕਮ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ 'ਚ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਖੜੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਅਧੀਨ ਉਪਾਯ ਦੀ ਪੁਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸਟੇਜ-1 ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਮੁੜ ਤੋਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 27 ਅਗਸਤ 2021 ਨੂੰ ਡੀ.ਐਫ.ਓ. ਦੁਆਰਾ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਗਿਆ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16(ਈ) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2ਏ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਤੇ 28 ਅਗਸਤ 2015 ਦੀ ਸਰਕੁਲਰ ਦੀਆਂ ਸਮਗਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧੀਨ। [ਪੈਰਾ 17, 18]

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

(2021) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 309 ਪੈਰਾ 11 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6497-6498 ਦੇ 2021।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 240 ਦੇ 2021 ਨਾਲ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 180 ਦੇ 2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਨਾਂਕ 06.10.2021 ਤੋਂ।

ਮਿਸ ਅਨੀਤਾ ਸ਼ੇਨੋਯ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਿਤਵਿਕ ਦੁੱਤਾ, ਮਿਸ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਮਿਸ ਆਰਤੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੁਮਾਰ, ਮਿਸ ਸੰਜਨਾ ਗ੍ਰੇਸ ਥੋਮਸ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਕੇ. ਕੇ. ਵੇਣੁਗੋਪਾਲ, ਏ.ਜੀ., ਮਿਸ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਅਨਮੋਲ ਚੰਦਨ, ਮਿਸ ਚਿਨਮਯੀ ਚੰਦਰਾ, ਅੰਕੁਰ ਤਲਵਾਰ, ਮਿਸ ਸਵਾਤੀ ਘਿਲਡਿਯਾਲ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ, ਮਿਸ ਮਧੁ ਸ੍ਰੇਤਾ, ਮਿਸ ਰਵੀਨਾ ਦੇਵਾਨ, ਮਿਸ ਆਸਥਾ ਤਿਆਗੀ, ਦਿਨੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਤ੍ਰੇਹਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਡਾ. ਧਨੰਜ□ ਵਾਈ ਚੰਦ੍ਰਾਚੂੜ, ਜੇ.

1. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 32 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ - ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 529 ਦੇ 2021 - ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ: (i) ਮਹਿਕਮਾ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਬਦਲਾਅ ਵੱਲੋਂ 29 ਸਤੰਬਰ 2020 ਅਤੇ 24 ਦਸੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਟੇਜ-ਆਈ ਫਾਰੈਸਟ ਕਲੀਅਰੈਂਸਾਂ ਅਤੇ (ii) ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੋਰਡ ਫਾਰ ਵਾਈਲਡਲਾਈਫ ਦੀ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ 5 ਜਨਵਰੀ 2021 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਾਈਲਡਲਾਈਫ ਕਲੀਅਰੈਂਸ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਚੁਣੌਤੀ ਸਟੇਜ-ਆਈ ਫਾਰੈਸਟ ਕਲੀਅਰੈਂਸਾਂ ਨੂੰ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 7 ਸਤੰਬਰ 2021 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਟੇਜ-ਆਈ ਫਾਰੈਸਟ ਕਲੀਅਰੈਂਸਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਪੜਾਅ

'ਤੇ ਵਾਈਲਡਲਾਈਫ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

2. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 2021 ਦੀ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 240 ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ 20103 ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 6 ਅਕਤੂਬਰ 2021 ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਚੁਣੌਤੀ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ 'ਚਲਾਓ' ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੱਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ:

“6. ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਪਾਯ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਔਚਿਤਯ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੇ। ਹੋਰ, ਅਰਜ਼ੀਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਰਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਟੇਜ-ਆਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਕੰਮ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵੈਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਈ.ਸੀ. ਦੇ ਦੇਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਈ.ਸੀ. ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਈ.ਸੀ. ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਤੱਥ ਗਲਤ ਹਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸੜਕ ਦੇ ਉਨਤਮੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਉਸਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸੜਕ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

7. ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇੱਕ ਵੀ ਰੁੱਖ ਦੀ ਕਟਾਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਰੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਰਿਸਥਿਤਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਹਰ ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ, ਸਟੈਚੂਟਰੀ ਅਥਾਰਿਟੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ, ਸਟੈਚੂਟਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਅਪਣਾਉਂਦਿਆਂ, ਜਿਥੇ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਵਨੀਕਰਣ ਅਤੇ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਸਮੇਤ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ 'ਚ, ਐਫਸੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਚ, ਇਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

3. ਮਿਸ ਅਨੀਤਾ ਸ਼ੇਨੈਯ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

(i) ਸੈਕਸ਼ਨ 16(e) ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਸਿਰਫ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਫਾਰੈਸਟ (ਕੰਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ 19804 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ;

(ii) ਮੋਏਫ&ਸੀਸੀ ਦੀ 28 ਅਗਸਤ 2015 ਦੀ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਐਫਸੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਿਦਾਂਤਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਰੁੱਖ ਕੱਟਣ ਅਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਨੀਕਰਣ, ਨੈੱਟ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਲ (ਐਨਪੀਵੀ) ਅਤੇ ਸਿਦਾਂਤਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂਕਾਰ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ;

(iii) ਉਪਰੋਕਤ ਸਰਕੂਲਰ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਬਿਛਾਉਣ ਵਰਗੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸਮੇਤ ਜੰਗਲਾਂ ਦੇ ਰੇਖਾਕਾਰ ਵਿਵਿਧੀਕਰਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; (iv) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕੂਲਰ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਫਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜੰਗਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਗੈਰ-ਜੰਗਲ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਤਬ

ਤੱਕ ਅਨੁਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਯੋਗ ਅਥਾਰਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ; ਅਤੇ

(v) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਟੇਜ-I ਜੰਗਲ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

4. ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰੇਮਿਸਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ।

5. ਉਪਰੋਕਤ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ, ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 11 ਸਤੰਬਰ 2021 ਨੂੰ, ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ 20056$_{SUPERSCRIPT}$ ਅਧੀਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਜੰਗਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ। 11 ਅਕਤੂਬਰ 2021 ਨੂੰ ਡੀ.ਐਫ.ਓ. ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਡੀ.ਐਫ.ਓ. ਦੁਆਰਾ 27 ਅਗਸਤ 2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਡੀ.ਐਫ.ਓ., ਜੇ ਉਸ ਨੇ 27 ਅਗਸਤ 2021 ਨੂੰ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ 11 ਅਕਤੂਬਰ 2021 ਨੂੰ ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਕੁਏਰੀ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 28 ਅਗਸਤ 2015 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਸਰਕੁਲਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, 27 ਅਗਸਤ 2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਰੁੱਖ ਕਟਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਤੀਜਤਨ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਲਕਿ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

6. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਮਿਸਟਰ ਕੇ ਕੇ ਵੇਨੁਗੋਪਾਲ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿਕਾਸਾਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ:

(i) ਸਟੇਜ-ਆਈ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਜੋ ਕਿ 23 ਦਸੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਟੇਜ-II ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਜੋ ਕਿ 20 ਜੁਲਾਈ 2021 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਮੋਇਫ ਐਂਡ ਸੀਸੀ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ

(ii) 27 ਅਗਸਤ 2021 ਨੂੰ, ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਉਂਟਰ-ਹਲਫਨਾਮੇ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀ;

(iii) ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸਾਂ, ਭਾਵ, ਸਟੇਜ-ਆਈ ਅਤੇ ਸਟੇਜ-II ਕਲੀਅਰੈਂਸਾਂ ਅਤੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 27 ਅਗਸਤ 2021 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 28 ਅਗਸਤ 2015 ਦੇ ਸਰਕੁਲਰ ਵਿੱਚ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ;

(iv) ਗਣੇਸ਼ਪੁਰ ਅਤੇ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਦੇ ਖੰਡ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਨੰਬਰ 72ਏ ਦੇ ਬੀਸ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਕੋਰੀਡੋਰ ਵਿੱਚ, ਬਾਰਾਂ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਉੱਚੇ ਰਾਜਮਾਰਗ ਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਨ ਲਈ ਅੰਡਰਪਾਸਾਂ ਨਾਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਦਸਿਆਂ ਤੋਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਜੋ ਕਿ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਮਾਰਗ 'ਤੇ ਵਾਪਰੇ ਸਨ।

7. ਇਸ ਲਈ, ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸਾਂ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

8. ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 16(e) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿ ਐਫਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ (ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ), ਉਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 16(e) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਐਫਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਐਫਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(e) ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 2ਏ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 2 ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਐਫਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2ਏ ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(e) ਨਾਲ ਪਰੀ ਮਟੀਰੀਆ ਹੈ। ਐਫਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ii) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਇਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਕਿ “ਕੋਈ ਵੀ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਜੰਗਲ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ”। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

9. ਮੋਏਫ&ਸੀਸੀ ਵੱਲੋਂ 28 ਅਗਸਤ 2015 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਪਰਿਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਲੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਵਨ ਭੂਮੀ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਆਗਿਆਵਾਂ ਦੇ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰਿਪੱਤਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਨੂੰ, ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ, ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

“2. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਕਹੇ ਗਏ ਪੱਤਰ/ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈਂਦਿਆਂ, ਜੋ ਕਿ 7ਵੇਂ$_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਮਈ 2015 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

(i) ਨਵੀਂ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਬਿਛਾਉਣ, ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਈਵੇਅ◌ਾਂ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ, ਟਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਲਾਈਨਾਂ, ਪਾਣੀ ਸਪਲਾਈ ਲਾਈਨਾਂ, ਆਪਟਿਕ ਫਾਈਬਰ ਕੇਬਲਿੰਗ, ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨਾਂ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਾਰਜ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਨ ਭੂਮੀ ਦੇ ਲੀਨੀਅਰ ਵਿਵਰਤਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਵਨ (ਸੰਰਕਿਸ਼ਣ) ਐਕਟ 1980 (ਐਫਸੀ ਐਕਟ) ਅਧੀਨ ਇਨ-ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਰੁੱਖ ਕਟਾਈ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਕਾਰਜ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਨੀਕਰਣ, ਨੈੱਟ ਮੌਜੂਦਾ ਮੂੱਲ (ਐਨਪੀਵੀ), ਵਨਜੀਵ ਸੰਰਕਿਸ਼ਣ ਯੋਜਨਾ, ਔਸ਼ਧੀ ਬੂਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬੋਣੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਪੌਦਾਰੋਪਣ, ਅਤੇ ਇਨ-ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂਕਾਰ ਏਜੰਸੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਨੀਕਰਣ ਲਈ,

(ii) ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂਕਾਰ ਏਜੰਸੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਨੀਕਰਣ ਲਈ, [ਡਾ. ਧਨੰਜ◌ ਵਾਈ ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ.]

ਗੈਰ-ਜੰਗਲ/ਰਾਜਸਵ ਜੰਗਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਅਤੇ ਮਿਊਟੇਸ਼ਨ ਰਾਜ ਜੰਗਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਉੱਤੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਜੰਗਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਜੰਗਲ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਜੰਗਲ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਲੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਰੁੱਖ ਕੱਟਣ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਾਲ ਲਈ ਆਗਿਆ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਾਕੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਠਾਏ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਬਾਰੇ ਉਚਿਤ ਤਰੱਕੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

(iii) ਐਫਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਜੰਗਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਗੈਰ-ਜੰਗਲ ਗਤੀਵਿਧੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪਰਮਿਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ (ii) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਸ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਪਾ ਕੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ;

(iv) ਐਫਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2ਏ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 (ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ) ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (ਈ) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜੰਗਲ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਲੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਰੁੱਖ ਕੱਟਣ ਲਈ ਆਦੇਸ਼, ਜੋ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ (ii) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਫਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ;

(v) ਐਫਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2ਏ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(ਈ) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ (ii) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਜੰਗਲ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਲੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਰੁੱਖ ਕੱਟਣ ਲਈ ਹੈ;

(vi) ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਐਫਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਦੇਸ਼/ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ (ii) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਭਿੰਨ ਅੰਗ ਅਤੇ ਇੱਕਮਾਤਰ ਆਧਾਰ ਹੈ;

(vii) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰੋਪੋਨੈਂਟ ਨੂੰ ਨਵੰਬਰ 2012 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7/2012 ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਬਲਿਸਿਟੀ ਨੂੰ ਬਢਾਵਾ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਐਫਸੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਨ-ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ (iii) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰੋਪੋਨੈਂਟ ਨੂੰ ਉਕਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼(ਾਂ) ਦੀ ਸਖਤ ਪਾਲਣਾ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(viii) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੋੜ ਲਈ ਅੰਤਿਮ/ਔਪਚਾਰਿਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਦਾਂਤਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦੇਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੈਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰੇਗੀ।

10. ਉਪਰੋਕਤ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰੇਖਿਕ ਮੋੜ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਲਈ, ਨਵੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਬਿਛਾਉਣ ਸਮੇਤ, ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਿਦਾਂਤਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਦਰਖ਼ਤਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਅਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਦੀ ਆਗਿਆ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ: (i) ਮੁਆਵਜ਼ਾਤੀ ਵਨੀਕਰਣ ਲਈ ਫੰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ; (ii) ਨੈੱਟ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਲ; (iii) ਇੱਕ ਵਨਜੀਵ ਸੰਰਕਸ਼ਣ ਯੋਜਨਾ; (iv) ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦਾ ਰੋਪਣ; (v) ਸਿਦਾਂਤਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾਤੀ ਲੇਵੀਆਂ ਦਾ ਏਹਸਾਸ ਹੋਣਾ; ਅਤੇ (vi) ਗੈਰ-ਜੰਗਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਅਤੇ ਮਿਉਟੇਸ਼ਨ ਰਾਜ ਵਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਗੈਰ-ਜੰਗਲ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜੰਗਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ (ਜੋ ਕਿ ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ) "ਮਨਜ਼ੂਰ ਅਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ" ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਪਾ ਕੇ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

11. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 27 ਅਗਸਤ 2021 ਨੂੰ ਦਰਖ਼ਤਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 28 ਅਗਸਤ 2015 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਲਟਾ, ਜਦੋਂ 11 ਸਤੰਬਰ 2021 ਨੂੰ ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ 11 ਅਕਤੂਬਰ 2021 ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਸੀ ਕਿ ਦਰਖ਼ਤਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਦੀ

ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਹੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਭਾਵ, ਡੀ.ਐਫ.ਓ. ਦਹਿਰਾਦੂਨ, ਨੇ 27 ਅਗਸਤ 2021 ਨੂੰ ਦਰਖ਼ਤਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਧੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਡੀ.ਐਫ.ਓ. ਨੇ ਆਰ.ਟੀ.ਆਈ. ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਆਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕੀਤਾ। ਦਰਖ਼ਤਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਜੋ ਫਿਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰਿਆਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸਾਂ ਲਈ ਗੁਪਤਤਾ ਦਾ ਪਰਦਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਯਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਦਰਖ਼ਤਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਇਹ ਗੈਰ-ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ, ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, "ਪਰਿਆਵਰਣੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ" ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ, ਜੋ ਚੰਗੀ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਐਚ. ਪੀ. ਬੱਸ-ਸਟੈਂਡ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ & ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਿਟੀ ਬਨਾਮ ਸੈਂਟਰਲ ਐਮਪਾਵਰਡ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ (ਡੀ.ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ) ਨੇ " ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ "ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਿਯਮ":

“49. ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਕਾਨੂਨ ਦਾ ਨਿਯਮ, ਕਿਸੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ, ਨਿਯਮ ਦੇ ਕਾਨੂਨ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਦਾ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਲੱਖਣ ਹਨ। ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਕਾਨੂਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਢਾਂਚਾ ਦੇਣ ਲਈ — ਸੰਕਲਪਨਾਤਮਕ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਔਜ਼ਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਦਾ ਹੈ...ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਮਿਆਰਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਨਿਯਮਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਢ਼ਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਬਢ਼ਾਉਂਦਾ ਹੈ — ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰਿਵੇਸ਼ਕ ਕਾਨੂਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਢਾਂਚਾਗਤ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਔਜ਼ਾਰ ਕਾਨੂਨੀ ਅਵਧਾਰਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਰੇਮਵਰਕ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕੇਵਲ ਇਸ ਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਜੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਕੱਠੇ, ਜੋ ਤੱਤ ਇਹ ਸਮਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਸਤਿਤਵਗਤ ਧਮਕੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਸਾਰਵਭੌਮਿਕ ਪਛਾਣ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਅਸਤਿਤਵ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸੰਭਾਲਦੇ ਹਾਂ, ਬਚਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੁੜ ਜਨਮਦੇ ਹਾਂ।”

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

12. ਅੱਜ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਜੋ ਗੱਲ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਡੀ.ਐਫ.ਓ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨੂੰ 27 ਅਗਸਤ 2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। 28 ਅਗਸਤ 2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਸਰਕੁਲਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰੁੱਖ ਕੱਟਣ ਅਤੇ ਲੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, 27 ਅਗਸਤ 2021 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16(e) ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਪਾਯ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ। ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਹੈ ਇਹ ਸਰਕੁਲਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਪਾਯ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਪਾਯ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਜੋ ਉੱਪਰ ਦੇਖੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕੱਟਾਈ ਦੀ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

13. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਟੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕੇ ਕੇ ਵੇਨੁਗੋਪਾਲ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੰਜੰਕਸ਼ਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਰੁਕਾਵਟ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

14. ਚੂੰਕਿ 27 ਅਗਸਤ 2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(ਈ) ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਤ ਉਪਚਾਰ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2ਏ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ 28 ਅਗਸਤ 2015 ਦੇ ਸਰਕੁਲਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

15. ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਚਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਉਭਰੇ ਹਨ, ਨਾਮਤ: 27 ਅਗਸਤ 2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਕਾਰਣ ਵਿਚਾਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਲੋਂ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇ ਕੇ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਇਸਦੇ ਕੋਲ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਦੇ ਮਨੋਰਥ ਲਈ ਨਾਗਰਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈਸ਼ਡਿਊਲ । ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ। ਸ਼ਡਿਊਲ । ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਪਰਿਆਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਤਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਬੁਲਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

16. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਪਾਯ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਮਲ ਭਾਈ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ8SUPERSCRIPT ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਅਗੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ “[ਤ]ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਜਦੋਂ ਜੰਗਲ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜੰਗਲ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸੰਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਮੋਇਫ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ”। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸੈੱਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

17. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਟੇਜ-ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਹੀ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵੈਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ, ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼, ਜੋ 27 ਅਗਸਤ 2021 ਨੂੰ ਡੀ.ਐਫ.ਓ. ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਨਾ ਤਾਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਖੜੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਟੇਜ-ਇੱਕ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਉਪਾਯ ਦੀ ਬੁਲਾਹਟ ਦੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

18. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ 6 ਅਕਤੂਬਰ 2021 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 240 ਦੇ 2021 ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਲਈ ਬਹਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ 27 ਅਗਸਤ 2021 ਨੂੰ ਡੀ.ਐਫ.ਓ. ਦੁਆਰਾ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਗਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ, ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(ਈ) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਐਫ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2ਏ (ਨਾਲ ਹੀ 28 ਅਗਸਤ 2015 ਦੀ ਸਰਕੂਲਰ ਦੀ ਸਮਗਰੀ) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।

19. ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸਾਹ ਲੈਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਛੁਕ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸਾਰੇ ਤਰਕ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਣ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੈਰਿਟਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਜਡ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕ

20. ਅਪੀਲਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

21. ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਨਿਪਟਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ

ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate